

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Centru
judecător: G. Manoli
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău
judecători: A. Minciuna, V. Efros, I. Muruianu

dosarul nr. 3ra-663/2018

Î N C H E I E R E

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Iulia Sîrcu
Victor Burduh, Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Afacerilor Interne,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Vasile Popovici împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la obligarea emiterii actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018, prin care a fost respins apelul declarat de către Ministerul Afacerilor Interne și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 iunie 2017,

c o n s t a t ă :

La 30 septembrie 2016 Vasile Popovici s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne cu privire la obligarea emiterii actului administrativ și recunoașterea faptului represiunilor politice prin expropriere.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 14 martie 2016, a depus la Ministerul Afacerilor Interne cererea de reabilitare a tatălui petiționarului Vasile Popovici, în care a fost solicitat să fie stabilit faptul exproprierii, în baza deciziilor organelor administrative și să fie formulată o concluzie privind reabilitarea, cu eliberarea certificatului respectiv.

A susținut că prin răspunsul Ministerul Afacerilor Interne nr.8/6-5-Avc.C-104/16 din 30 martie 2016, a fost indicat, că Serviciul gestiune arhivă a Direcției servicii publice și guvernamentale a Serviciului tehnologii informaționale, nu dispune de date referitor la averea lui Victor Popovici, astfel consideră că Ministerul Afacerilor Interne nu a examinat petiția în fond, cu adoptarea unei decizii de acceptare a reabilitării sau de refuz.

A mai relatat că la 05 mai 2016 a depus la Judecătoria Centru, mun. Chișinău o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerul Afacerilor Interne privind obligarea emiterii deciziei și recunoașterea faptului represiunilor politice prin expropriere, iar prin încheierea din 21 iulie 2016, Judecătoriei Centru, mun.

Chișinău a scos de pe rol cererea de chemare în judecată, pe motivul nerespectării procedurii prealabile.

La 05 august 2016 a depus la Ministerul Afacerilor Interne cererea prealabilă, solicitând emiterea deciziei de reabilitare a lui Victor Popovici, născut la XXXXX, în comuna XXXXX, cu eliberarea certificatului respectiv, însă prin răspunsul nr.8/6-5-A/p-365/16 din 25 august 2016 a fost menționat că lipsesc datele de arhivă cu privire la represiunea lui Victor Popovici, astfel urmează să se adreseze în instanța de judecată.

Respectiv, a indicat că Victor Popovici, născut la XXXXX, în comuna XXXXX și mama Raisa Popovici, născută la XXXXX, în comuna XXXXX, au încheiat căsătoria în comuna Bravicea județul Orhei, la 17 februarie 1928, iar la XXXXX, s-a născut reclamantul, fapt ce se confirmă prin certificatul de naștere și extrasul din arhivă.

A specificat că tatăl său pe parcursul anilor 1925-1939, a procurat parcele mici de pământ, mărindu-și cu încetul averea, existând în acest sens acte de vânzare-cumpărare, conform răspunsului Arhivei Naționale a Republicii Moldova nr.47 din 28 ianuarie 2015, s-au păstrat date despre proprietatea lui Victor Popovici, în comuna Bravicea, de 3 hectare, 50 ari viță de vie și 8 hectare 20 ari pământ agricol, însă, din cauza represiunilor politice a puterii sovietice, familia a fugit din Basarabia (Republica Moldova), iar averea a fost expropriată.

Totodată a afirmat că conform răspunsului Primăriei comunei Bravicea raionul Călărași, nr.41 din 14 ianuarie 2015 în urma colectivizării din 1949, proprietatea privată a fost lichidată, inventarul și imobilul fiind socializat, bunurile materiale ce au aparținut părinților lui nu s-au păstrat, iar conform răspunsului Procuraturii Generale ale Republicii Moldova nr.21-162/15-1091 din 02 iunie 2015, dosare sau decizii de aplicare a represiunilor politice față de Victor Popovici, în arhivele Ministerul Afacerilor Interne și ale Serviciului de Informații nu sânt.

A mai precizat că părinții au lăsat moștenire toată averea reclamantului, fapt confirmat prin certificatele de moștenitor nr.693 din 1972 și nr. 33 din 1997.

Consideră că tatăl său, Victor Popovici urmează să fie recunoscut victimă a represiunilor politice prin expropriere, în baza deciziilor organelor administrative.

Solicită reclamantul obligarea emiterii deciziei și recunoașterea faptului represiunilor politice prin expropriere.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 15 iunie 2017 a fost admisă parțial acțiunea. A fost recunoscut vătămat dreptul lui Vasile Popovici prin nesoluționarea de către Ministerul Afacerilor Interne prin intermediul Comisiei pentru reabilitarea victimelor represiunilor politice, în termen legal a cererii adresate la 14 martie 2017, care a fost expediată spre examinare conform competenței către Serviciul tehnologii informaționale al Ministerul Afacerilor Interne. A fost obligat Ministerul Afacerilor Interne prin intermediul Comisiei pentru reabilitarea victimelor represiunilor politice să examineze prin decizie cererea reclamantului Vasile Popovici adresată la 14 martie 2017, de reabilitare a persoanei supuse represiunilor politice. În rest pretențiile din cererea de chemare în judecată s-au respins ca neîntemeiate.

La 26 iunie 2017 Ministerul Afacerilor Interne a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii

Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 15 iunie 2017 cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018 a fost respins apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne și menținută hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 15 iunie 2017.

La 03 aprilie 2018 Ministerul Afacerilor Interne a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel la emiterea deciziei a aplicat și interpretat eronat normele de drept material, a apreciat arbitrar probele din dosar, iar concluziile expuse în decizie sunt contradictorii cu circumstanțele pricinii.

Susține recurentul că conform legii, pentru ca persoanele, care au fost supuse represiunilor politice, prin exproprierea bunurilor să fie declarate nevinovate și reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, este necesar ca în privința acestor persoane să existe decizii ale organelor administrative, care să confirme faptul, precum că statul a întreprins măsuri de constrângere față de ele sub pretextul luptei cu culacii, cu adversarii colectivizării sau așa-numiții bandiți și cu familiile acestora, precum și motive de acuzare de colaborare cu „regimul burghezo-moșieresc de ocupație”.

Afirmă că fără a întruni condițiile menționate, nu poate constitui drept temei, de a considera că persoanele au fost supuse represiunilor politice, ținând cont și de faptul că exproprierea de bunuri, poate fi interpretată ca o trecere de bunuri în proprietatea statului sau a unei alte persoane, pentru nevoi de interes public, cu acordarea unei despăgubiri.

Indică că petiționarul în urma adresării Ministerului Afacerilor Interne a fost informat că, comitetele executive și primăriile municipale eliberează legitimații respective victimelor represiunilor politice în localitatea unde au domiciliu stabil, iar având în vedere că în Serviciul gestiune arhivă al Direcției servicii publice și guvernamentale a Serviciului tehnologii informaționale al Ministerului Afacerilor Interne nu sunt păstrate careva dosare sau decizii ale organelor de stat judiciare sau extrajudiciare, Comisia Ministerului Afacerilor Interne privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nu se poate pronunța asupra faptului dacă Victor Popovici a fost supus represiunilor politice.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Respectiv, prin prisma dispoziției citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat la 03 aprilie 2018 în termen, în cazul în care copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2018 a fost expediată participanților la proces la 26 februarie 2018 (f.d.156), iar la materialele cauzei lipsește dovada recepționării acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității

recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 24 aprilie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expedit în adresa lui Vasile Popovici copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Audiind raportul verbal al judecătorului raportor și verificând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) a aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului menționează că Ministerul Afacerilor Interne în cererea de recurs nu a invocat nici unul din temeiurile de declarare prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) Codul de procedură civilă.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Completul judiciar indică că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, fără a se examina temeinicia lor.

În acest sens, completul reiterează prin prisma jurisprudenței CEDO că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de

șanse de succes.” (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor argumentele recursului, au fost verificate minuțios, la judecarea pricinii în ordine de apel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecători

Victor Burduh

Galina Stratulat